

UDK: 368.1/.9"20"(049.32)

Dragan G. Stojić¹

PRIKAZ KNJIGE

**INSURANCE AND REINSURANCE FOR THE 21ST
CENTURY: FROM DISRUPTION TO EVOLUTION
(OSIGURANJE I REOSIGURANJE ZA 21. VEK: OD
POREMEĆAJA DO EVOLUCIJE)**

Autor: Prof. dr Vladimir Njegomir

*Izdavač: Fakultet za turizam i ugostiteljstvo – Ohrid,
Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Bitolju*

Godina: 2023.

Obim: 456 strana

Teoriju osiguranja danas obrađuje veliki broj udžbenika s tematikom osiguranja. Nedostaju, međutim, monografije koje se bave specifičnim oblastima i problemima koji su od velikog značaja kako za teoriju tako i praksi osiguranja. Monografija *Insurance and Reinsurance for the 21st Century: from Disruption to Evolution (Osiguranje i reosiguranje za 21. vek: od poremećaja do evolucije)* autora prof. Vladimira Njegomira, objavljena u izdanju Fakulteta za turizam i ugostiteljstvo u Ohridu, Univerziteta „Sv. Kliment Ohridski“ u Bitolju, pisana je na engleskom jeziku i jedna je od uspelijih koje povezuju teoriju i praksu osiguranja. Nastala je kao rezultat težnje autora da se popuni identifikovana nepokrivenost literaturom u pogledu izazova koji opredeljujuće utiču na promene u osiguranju i reosiguranju. Monografija obezbeđuje teorijsku podlogu i daje praktičan uvid u faktore koji utiču na poremećaje u obavljanju delatnosti osiguranja, kao i na prilagođavanja te delatnosti ovim izazovima. Ona ukazuje na sve relevantne tokove koji karakterišu osiguranje i reosiguranje i koji će odrediti njihovu budućnost u čitavom 21. veku. Ova knjiga namenjena je prvenstveno profesionalcima u oblasti osiguranja i reosiguranja, ali i

¹ Vanredni profesor, Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu, imejl: dragan.stojic@ef.uns.ac.rs

preduzetnicima, privrednicima, studentima, kao i svima onima koji žele da spoznaju tokove koji će opredeljivati razvoj osiguranja i reosiguranja u 21. veku.

Knjiga predstavlja skladno komponovanu celinu od 18 poglavlja. Takođe, sadrži predgovor, sadržaj, napomene, literaturu i kratke informacije o autoru. Autor je materiju obradio na 456 stranica A4 formata, zajedno s korišćenom literaturom od 440 dela.

U prva tri poglavlja autor se bavi izazovima koje katastrofalni događaji imaju na osiguranje i reosiguranje, s posebnim naglaskom na događaje uzrokovane klimatskim promenama, kao i na uticaj pandemije. Autor uvodi pojam katastrofalnih šteta, determinante katastrofalnih rizika, određenje uticaja katastrofalnih događaja, rizike koji uzrokuju nastanak katastrofalnih događaja, modeliranje i upravljanje katastrofalnim događajima, rizicima i štetama, kao i pretpostavke mogućih budućih katastrofa.

Četvrto poglavlje odnosi se na analizu integracionih procesa u osiguranju i reosiguranju. Ovo poglavlje čitaocu osvetljava pojmove globalizacije, stvaranje globalnog osiguranika i globalnog rizika, konsolidaciju i konvergenciju osiguranja i drugih finansijskih usluga.

Peto poglavlje odnosi se na inkluzivnost osiguranja. U okviru tog poglavlja autor razmatra određenje i značaj inkluzivnosti u osiguranju i analizira inovativne oblike inkluzivnosti osiguranja – mikroosiguranje i takaful i retakaful.

U poglavljima šest, sedam i osam autor obrađuje uticaj demografskih promena, digitalizacije i društvene odgovornosti na osiguranje i reosiguranje.

Deveto, deseto i jedanaesto poglavlje obrađuju metode upravljanja i strategije u osiguranju, s naglaskom na korporativno preduzetništvo i permanentnu edukaciju.

Dvanaesto poglavlje posvećeno je trendovima upravljanja rizicima i osiguranju poljoprivrede. U okviru tog poglavlja autor razmatra značaj poljoprivredne proizvodnje, rizike kojima je ugrožena poljoprivredna proizvodnja i metode upravljanja proizvodnim rizicima poljoprivredne proizvodnje, specifičnosti osiguranja poljoprivrede i vrste osiguranja poljoprivrede, tradicionalne i alternativne.

U trinaestom poglavlju obrađuje se energetika i osiguranje. Autor u okviru tog poglavlja razmatra energetske izvore i vrste osiguranja energetike.

Četrnaesto, petnaesto i šesnaesto poglavlje obrađuju investicione aktivnosti osiguravača kroz strukturu finansijskog sistema i poziciju osiguravajućih društava, regulaciju institucionalnog investiranja osiguravača i Solventnost II, značaj institucionalnog investiranja, pitanja optimizacije portfelja reosiguranja osiguravača za ekonomski rast, kao i problematiku konkurentnosti u osiguranju i reosiguranju.

U sedamnaestom poglavlju autor obrađuje ulogu države na tržištu osiguranja.

U poslednjem, osamnaestom poglavlju autor razmatra rizike koji utiču na osiguranje i reosiguranje u 21. veku, i to političke rizike, rizik od terorizma, ekonomske rizike, tehnološke rizike, rizike od prekida kontinuiteta poslovanja, rizike od prekida lanaca snabdevanja, rizike od profesionalne odgovornosti, rizik od odgovornosti za proizvode, kao i rizik od odgovornosti za okruženje.

D. Stojić: Prikaz knjige „Osiguranje i reosiguranje za 21. vek: od poremećaja do evolucije“

Pozitivnu ocenu monografija je dobila od tri ugledna recenzenta, doajena u oblasti osiguranja: prof. emeritus dr Borisa Marovića, akademika prof. dr. Wolfganga Rorba i prof. dr Zdravka Petrovića. Recenzenti su istakli da je autor analizirao, ukazao i opisao ključne izazove koji karakterišu savremenu delatnost osiguranja i reosiguranja i koji oblikuju evoluciju poslovanja osiguravača i reosiguravača. Recenzenti su istakli međunarodni karakter tematike monografije.

Ova monografija predstavlja izvorni autorski doprinos, materija je izložena logički, jednostavnim ali stručnim jezikom. Teorijska utemeljenost i praktična primenljivost izloženih problema, u kombinaciji s dugogodišnjim uspešnim profesionalnim iskustvom i akademskim istraživanjima autora, garantuju njenu teorijsku i praktičnu vrednost.

Knjiga *Osiguranje i reosiguranje za 21. vek: od poremećaja do evolucije* pruža sveobuhvatan prikaz svih ključnih izazova za delatnost osiguranja i reosiguranja. Složenost delatnosti osiguranja i reosiguranja će se verovatno dalje povećavati, što od teoretičara i praktičara vezanih za ovu delatnost zahteva širu perspektivu. Ovo delo pruža upravo to i stoga osiguravačima i reosiguravačima nudi razumevanje izazova i načina prilagođavanja, što omogućava da ostanu uspešni u svetu koji je sve više ispunjen izazovima.